

Direktiv om en europeisk kommunikationslag och ny förordning om Berec

---

Näringsdepartementet

2016-10-19

Dokumentbeteckning

KOM (2016) 590

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om en europeisk kommunikationslag (omarbetning)

KOM (2016) 591

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation

SWD (2016) 303 final

IMPACT ASSESSMENT Accompanying the documents Proposals for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing the European Electronic Communications Code (Recast) and a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the Body of European Regulators for Electronic Communications.

Sammanfattning

Syftet med förslagen är att modernisera regelverket för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster för att möta teknikutveckling, ändrade marknadsförhållanden och användarnas behov av uppkoppling. Regelverkets fokus kvarstår: konkurrens inom infrastruktur och tjänster till fördel för slutanvändarna. Förslagen är också tänkta att skapa incitament för ekonomiskt rimliga investeringar i nya bredbandsnät med mycket hög kapacitet. Uppkopplingar med hög kapacitet ska möjliggöras för alla medborgare och för alla företag i Europa, så att den s.k. digitala klyftan upphör. Radiospektrumregler ska stödja och möjliggöra 5G. Samtidigt är en mer harmoniserad, fokuserad och smalare sektorspecifik reglering tänkt att införas för internetbaserade kommunikationstjänster. Till

förslaget om en europeisk kommunikationslag hör ett förslag till förordning om inrättande av organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) som ersätter den nuvarande och där Berec ges status av en EU-myndighet.

De viktigaste övergripande delarna i lagförslagen rör följande:

- reformerade, mer ”symmetriska” tillträdes-/konkurrens-skyldigheter för operatörer, i tillägg till existerande reglering av företag med ”betydande inflytande” (typiskt sett de före detta telemonopolen),
- effektivare harmonisering av radiospektrumförvaltningen, genom bl.a. stärkt samarbete mellan medlemsstaterna, men med bibehållet nationellt självbestämmande,
- reformer inom samhällsomfattande tjänster (bl.a. dess tillgängliggörande med hjälp av stödåtgärder och främjandeinsatser),
- höjning av lägsta nivån av konsumentskydd för alla medlemsstater gemensamt, och
- hantering av kommunikationstjänster över internet som konkurrerar med tjänster som redan idag omfattas av regleringen, genom införandet av vissa begränsade regler för de förstnämnda.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag till moderniserad reglering av den elektroniska kommunikationssektorn. Teknik- och marknads-utvecklingen inom elektroniska kommunikationer förbättrar livet för konsumenter och företag i hela EU och det är viktigt att innovation inte hämmas av omodern eller onödig reglering. Regeringen välkomnar också kommissionens höga ambitionsnivå när det gäller att koppla upp EU:s invånare. Den framtida regleringen behöver utformas med resultatet för slutanvändare i fokus, och det är bra att kommissionen eftersträvar ett sådant fokus i sina förslag.

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen presenterade 2015 sin handlingsplan för en digital inre marknad, ”DSM”. Ett av de viktigaste initiativen inom ramen för DSM är översynen av ramverket för elektroniska kommunikationer. Kommissionens lagförslag publicerades den 14 september. De består av ett direktiv som utgör en horisontell omarbetning av fyra av de ursprungliga fem direktiven på området i form av en ”europeisk kommunikationslag” (KOM(2016) 590 slutlig), och en ny förordning om Berec (organet för de europeiska regleringsmyndigheterna), som ges status av EU-myndighet och därtill vissa begränsade beslutsbefogenheter (KOM(2016) 591 slutlig). I samband med förslagen presenterades meddelandet "Connectivity for a Competitive Digital Single Market - Towards Connectivity for a European Gigabit Society", som

är inriktat på hur hela EU ska kopplas upp med hög kapacitet. Det meddelandet anger den tematiska inriktningen för översynen, då kommissionen anser att incitament för att bygga nät med ny teknik inte beaktats i det nuvarande ramverket. Ansvarig för den övergripande ”DSM”-portföljen är vice ordförande Ansip. Kommissionär Oettinger ansvarar för översynen av ramverket för elektroniska kommunikationer.

1.2 Förslagets innehåll

Redovisningen omfattar de huvudsakliga förslagen.

Institutionella och administrativa frågor

Enligt förslaget ska de nationella regleringsmyndigheterna, utöver befintliga uppgifter, besluta om bl.a. konkurrensfrämjande och andra villkor vid tilldelning av radiofrekvenser samt ansvara för geografisk kartläggning av bredbandsnät. Regleringsmyndigheternas chefer ska utses för en tid av minst fyra år, som ska kunna förnyas en gång. Beslut att avsätta chefen för regleringsmyndigheten ska kunna överklagas i domstol.

När det gäller tvistlösningsmekanismer mellan konsumenter och operatörer som finns enligt nuvarande regelverk, ska medlemsstater få utsträcka dessa till att gälla även till förmån för småföretag.

Inom ramen för det notifierings- och granskningsförfarande som gäller för nationella regleringsmyndigheters utkast till beslut om skyldigheter för företag med betydande inflytande (”SMP”, konkurrensfrämjande tillträdesskyldigheter), föreslås att kommissionens kompetens förstärks. Om Berec delar kommissionens allvarliga tvivel om ett notifierat förslag till åtgärd, ska kommissionen nämligen kunna besluta att den nationella regleringsmyndigheten drar tillbaka sitt förslag och återkommer med ett nytt förslag.

Enhetlig tilldelning av radiospektrum och avgifter

Kommissionen föreslår ett obligatoriskt remissförfarande (s.k. *peer review*-process). Regleringsmyndigheter vara skyldiga att lämna sina utkast till beslut till Berec, kommissionen och nationella regleringsmyndigheter i andra medlemsstater. Berec ska inom en månad från mottagandet lämna ett motiverat yttrande.

Kommissionen föreslår även att medlemsstaterna ska etablera minimiavgifter för spektrumanvändning.

Tillgång till radiospektrum

Medlemsstaterna ska sträva efter harmonisering och kommissionen föreslår en lista av åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att åstadkomma detta.

Kommissionen föreslår även att den ska få befogenhet att anta genomförandeåtgärder rörande ansökningar, regler och villkor vad gäller harmoniserat spektrum.

Tillståndstiden för harmoniserat spektrum föreslås uppgå till minst 25 år. Viss flexibilitet i undantagssituationer föreslås dock. Beslut om förnyelse av rättigheter ska fattas tre år innan tillståndstiden löper ut. När det gäller förnyade tillstånd för sådant spektrum som det finns större efterfrågan än tillgång på ska myndigheten tillämpa en öppen, transparent och icke-diskriminerande process. Vid förnyelse av tillstånd ska även avgifterna ses över.

Kommissionen föreslår att för att koordinera användningen av harmoniserat spektrum får kommissionen befogenhet att anta genomförande-åtgärder för att etablera ett eller flera gemensamma datum när spektrum ska vara tilldelat.

Säkerhet och integritet

När det gäller säkerhet och integritet innebär förslaget dels att bestämmelsernas krav på vidtagande av tekniska och organisatoriska åtgärder breddas, dels att kretsen berörda tillhandahållare av tjänster utvidgas till samtliga kommunikationstjänster mellan personer, även tjänster som inte använder telefonnummer. Syftet med att vidta de tekniska och organisatoriska åtgärderna är att förhindra eller minimera säkerhetsincidenters påverkan på användare och ”andra nät och tjänster”. Detta torde innebära att bestämmelsen utvidgas något i jämförelse nuvarande bestämmelse i ramdirektivet som endast refererar till säkerhetsincidenters påverkan på användare och ”sammankopplade nät”.

En ny definition av ”säkerhet” föreslås. Av denna framgår att med säkerhet i nät och tjänster avses elektroniska kommunikationsnät och tjänsters ”förmåga att vid en viss tillförlitlighetsnivå motstå åtgärder som undergräver tillgängligheten, riktigheten, integriteten eller konfidentialiteten hos lagrade eller överförda eller behandlade uppgifter eller hos de besläktade tjänster som erbjuds genom eller är tillgängliga via dessa nät eller tjänster”. Definitionen är likalydande med definitionen av säkerhet i det nyligen antagna NIS-direktivet (2016/1148/EU). Genom definitionen framgår att direktivets krav går längre än de nuvarande svenska reglerna i och med att kraven på att vidta åtgärder ska vara ämnade att på ett tillfredsställande sätt skydda såväl tillgängligheten som riktigheten, integriteten och konfidentialiteten i näten och tjänsterna. Vad gäller kravet på att vidta åtgärder för att skydda konfidentialiteten i elektroniska kommunikations-tjänster kan detta delvis motsvaras av bestämmelser i det nuvarande e-dataskyddsdirektivet (2002/58/EG). Även detta direktiv är föremål för översyn inom ramen för EU-kommissionens DSM-strategi och förslag förväntas läggas i början av 2017.

Kommissionen föreslår förändringar i nu gällande reglering av tillträde till accessnät. Kommissionen föreslår ändringar i de marknadsanalyser som regleringsmyndigheterna gör för att konstatera om det finns någon aktör med betydande marknadsinflytande ("SMP") och som ska åläggas skyldigheter att medge tillträde. Infrastrukturkonkurrens ska genom kommissionens förslag främjas genom att den aktör som är utsedd till SMP-operatör ska åläggas en skyldighet att medge tillträde till kanalisering och stolpar. Kommissionen föreslår även att symmetriska tillträdesskyldigheter ska kunna åläggas den som äger eller kontrollerar kanalisering och kablar bl.a. inne i byggnader. Kommissionen föreslår att regleringsmyndigheterna ska göra en geografisk kartläggning av områden med digitalt utanförskap respektive vilka investeringsplaner som finns i sådana områden. För att främja övergången från kopparnät till högkapacitetsnät lämnar kommissionen förslag på åtgärder som SMP-aktören ska vidta för att säkra konkurrenssituationen och slutanvändares rättigheter.

Nummeroberoende kommunikationstjänster

En ny definition av *nummeroberoende kommunikationstjänster mellan personer* införs. Enligt definitionen är en sådan tjänst en "kommunikationstjänst mellan personer som inte är ansluten till det allmänna telefonnätet, varken med hjälp av tilldelade nummerresurser, dvs. en eller flera nummer i den nationella eller internationella telefonnummerplanen, eller som möjliggör kommunikation med ett eller flera sådana nummer". Det rör sig t.ex. om tjänster som WhatsApp eller den version av Skype som inte använder sig av telefonnummer. Kommissionen föreslår att nationella regleringsmyndigheter ska kunna ålägga företag som tillhandahåller nummeroberoende kommunikationstjänster att göra sina tjänster driftskompatibla där det behövs för att säkerställa tillgång till larmtjänster eller för att slutanvändare ska kunna nå varandra. Sådana skyldigheter får bara åläggas där kommissionen, baserat på underlag som efterfrågats från Berec, bedömer att det finns ett avsevärt hot och efter att ha utfärdat genomförandebestämmelser.

Samhällsomfattande tjänster

Förslaget har som utgångspunkt att alla användare ska ha tillgång till samhällsomfattande tjänster via en fast uppkoppling till överkomligt pris.

Kommissionen föreslår att medlemsstater även fortsatt ska försäkra att slutanvändare, med hänsyn till specifika nationella förutsättningar, har tillgång till funktionell tillgång till internet och röstkommunikationstjänster. Flera tjänster, som telefonautomater, abonnentförteckningar och nummerupplysningstjänster samt faxtjänster, föreslås inte längre definieras som samhällsomfattande tjänster då användningen av dem avsevärt minskat.

Telefonnummer

Medlemsstater ska avsätta nationella (s.k. icke-geografiska) nummer primärt för maskin-till-maskin-kommunikation. Dessa ska genom tillståndsvillkor även kunna användas utanför den egna medlemsstaten men inom EU. Berc föreslås administrera ett centralt register över dessa nummer när de på detta sätt.

Skyldigheten för operatörer att tillhandahålla tillgång till larmnumret 112 utökas till att även omfatta alla nummerbaserade ”kommunikationstjänster mellan personer”. Det innebär att internetbaserade företag som exempelvis Skype och Viber, för kommunikationstjänster där telefonnummer används kommer att bli tvungna att tillhandahålla tillgång till 112 och tillhandahålla lokaliseringssuppgifter om nödställda.

Skydd av slutanvändare

Kommissionen föreslår att konsumentskyddsreglerna fullharmoniseras med vissa undantag i syfte att minska etableringshinder samtidigt som nationella tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster skyddas från (orättvis) konkurrens från andra medlemsstater. Kommissionen föreslår även att upphäva bestämmelser som inte längre behövs då de bedöms ingå i det allmänna konsumentskyddet. Samtidigt konstaterar kommissionen att det fortsatt krävs sektorspecifik reglering på vissa områden. Det finns därför möjlighet för medlemsstater att på ett antal definierade områden införa en högre nivå på skyddet av slutanvändare samt att agera på områden som inte täcks av direktivet.

Det fastställs vilken information som ska finnas tillgänglig för en konsument vid ingående av avtal med en operatör. Därtill ska varje avtal innehålla en sammanfattning utformad efter en gemensam mall.

Enligt förslaget ska den maximala bindningstiden för abonnemang inte överstiga 24 månader (samma som gäller i dag) men det finns möjlighet för medlemsstater att införa kortare maximala bindningstider. Enligt en ny bestämmelse ska nuvarande begränsningen på 24 månader inte gälla avtal för avbetalning av installerandet av en fysisk uppkoppling.

För första gången regleras s.k. sampaketerade avtal. Kommissionen föreslår bl.a. att om ett avtal innehåller minst en allmänt tillgänglig kommunikationstjänst förutom nummeroberoende kommunikationstjänster, gäller att samma bestämmelser avseende avtalsinnehåll, information, tjänstekvalitet, bindningstid, uppsägning och byten för alla delar av avtalet

utom när bestämmelserna avseende andra element i det sampaketerade avtalet är mer fördelaktiga för slutanvändaren.

2016/17:FPM17

Medlemsstater ska även försäkra att slutanvändare med funktionsnedsättning har likvärdigt tillträde till larmtjänster.

Ny EU-myndighet

Den sedan tidigare gällande förordningen om upprättande och drift av ett europeiskt organ för de nationella regleringsmyndigheterna (Berec) ersätts med en förordning som istället ger denna status av en EU-myndighet. Området inom vilket Berec ska agera utökas till att omfatta radiospektrum genom att inkludera EU:s program för radiospektrumpolitik. Berec ska främja en inre marknad, allmän tillgång till (fasta och mobila) höghastighetsnät, konkurrens och slutanvändares intressen.

Nya uppgifter som Berec föreslås utföra inkluderar att

- fatta vissa bindande regleringsbeslut i fråga om transnationella marknader för elektroniska kommunikationer inom EU,
- ta fram förslag till enhetlig termineringstaxa för fast och mobil telefoni (avgifter operatörer betalar till varandra för att koppla fram telefonsamtal i varandras respektive nät),
- avge yttranden i samband med s.k. *peer review* av nationella regleringsmyndigheters sätt att tilldela radiofrekvenstillstånd,
- ta fram riktlinjer för hur nationella regleringsmyndigheter ska genomföra geografiska kartläggningar och prognoser om bredbandsutbyggnad,
- och att upprätta och förvalta ett register över telefonnummer som används för maskin-till-maskin-kommunikation ("M2M") över statsgränser inom EU.

Berecs styrelse ska bestå av varje nationell regleringsmyndighets generaldirektör eller en av myndighetens arbetande styrelseledamöter på ett fyraårigt mandat. Styrelsen ska likaså utse en ordförande på ett fyraårigt mandat, som kan förnyas en gång. En verkställande direktör ska tillsättas på fem år, ansvara för genomförandet av beslut och den dagliga verksamheten samt representera Berec. Vid Berec ska en överklagandenämnd finnas till vilken berörda kan överklaga beslut med bindande verkan. Anställda vid Berec ska kunna placeras i andra medlemsstater än huvudkontoret (Berecs administrativa kontor ligger för närvarande i Riga).

Förslaget innebär en horisontell omarbetning av de direktiv som huvudsakligen genomförts genom lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). Då förslaget är komplext och berör ett flertal områden går det inte att i nuläget göra en uttömmande analys över vilka författningar som kan komma att behöva justeras och i vilken omfattning. De flesta relevanta bestämmelserna finns dock i LEK och ett antal av dessa påverkas av förslaget. Även den nya Berec-förordningen kan kräva vissa ändringar i svensk lag, framför allt av LEK.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Inga EU-budgetära konsekvenser kan förutses med någon säkerhet. Det finns dock en stor risk att förslaget att göra om Berec till en EU-myndighet får konsekvenser för EU:s budget. I nuläget är det inte möjligt att bedöma om förslaget för med sig konsekvenser på statsbudgeten. Utgångspunkten är dock att eventuella sådana konsekvenser, såväl nationella som inom EU, ska finansieras inom befintlig budgetram. Kommissionen menar i den till förslagen hörande konsekvensanalysen (SWD (2016) 303 final) att förslagen i stort inte bör påverka resursåtgången för regleringsmyndigheter som idag har tillräcklig personal för att utföra sina uppgifter. Det kan dock inte uteslutas att resursåtgången påverkas, beroende t.ex. av hur remissförfarandet avseende nationella beslut (*peer review*) på radiospektrumområdet utformas.

Enligt kommissionens konsekvensanalys innebär den tekniska utvecklingen och behovet av en digital inre marknad bl.a. att EU är beroende av effektiva och överallt förekommande uppkopplingsmöjligheter i alla medlemsstater. Då viktiga tjänster som bankärenden och kontakter med offentliga institutioner flyttar online blir en uppkoppling enligt kommissionen avgörande för social och ekonomisk integration, och 5G kommer att ytterligare bidra till detta.

Möjligheterna att skapa mervärde på EU-nivå kan enligt kommissionen ha missats på grund av svårigheterna med att uppnå enhetlig tillämpning som är inneboende i ett system som bygger på "soft law". Detta gäller särskilt för beslut som rör gränsöverskridande tjänster (inklusive samtalsterminering och företagskunders tillgång till kommunikationstjänster), men gäller även höghastighetsbredband som har en betydande inverkan på den digitala inre marknaden samt på ekonomin i vid bemärkelse och samhället.

Samma logik gäller enligt kommissionen för att åtgärda bristande enhetlighet i spektrumtilldelningar. EU:s omotiverade skillnader mellan medlemsstaterna bör utjämnas och jämförbara samordnade tilldelningsvillkor och beslut utvecklas. EU-åtgärder med stöd av medlemsstaternas "best practice" och erfarenheter ska säkerställa att radiofrekvenser avsätts till optimal och effektiv användning samt ge förutsebarhet som behövs för investeringar.

Kommissionen uppger att intressenterna i det offentliga samrådet betonade en risk för fragmentering på grund av nationella genomförandeåtgärder och inkonsekvens i förhållande till annan reglering och konkurrenslagstiftning. Kommissionen pekar på att det i Europeiska rådet (juni 2016) fanns en allmän enighet om vikten av bättre uppkopplingar som ett mål för regleringen, och om behovet av att stimulera nya affärsmöjligheter genom bättre samordning av radiofrekvenstilldelningar. Medan det fanns tveksamhet hos medlemsstaterna angående styrningen av radiospektrum, höll ett stort antal av medlemsstaterna med om behovet av samordning av spektrumpolitikens mål och, i synnerhet, potentialen för större synergieffekter mellan nationella myndigheter och radiospektrumpolicygruppen (RSPG).

Åtgärder på EU-nivå för att ta itu med de bakomliggande orsakerna till problemen menar kommissionen kommer att garantera den förutsebarhet och rättssäkerhet som krävs för att genomföra investeringar i kapitalintensiva bredbandsnät och överbygga den digitala klyftan.

Om alla de i konsekvensanalysen förordade alternativen genomförs förväntar sig kommissionen totalt sett ett nettotillskott av marknadsdrivna investeringar och konsumtion. Sammantaget väntas effekten på tillväxten bli 1,45 procent och på anställningar 0,18 procent år 2025, förutsatt att reformerna genomförs 2020. En i sammanhanget stor förändring på 0,8 procent på arbetsproduktiviteten förutses också under perioden 2020-2025.

Förutsatt en baslinje med en genomsnittlig årlig tillväxt i EU på 2 procent och en genomsnittlig årlig ökning av sysselsättningen med 0,3 procent, kommer de samlade effekterna 2025 av den ytterligare ekonomiska aktiviteten och skapandet av arbetstillfällen i nominella termer uppgå till 910 miljarder euro respektive 1 304 miljoner nya arbetstillfällen.

Utifrån den systematik som regelmässigt används i kommissionens konsekvensanalyser (en handfull alternativa, mer eller mindre långtgående åtgärder inom olika delområden som ställs mot varandra), och med beaktande av den tid som stått till buds för granskning, har regeringen inte sett några skäl till allvarliga invändningar mot de huvudsakliga val av typ av alternativ som görs i analysen. I enskilda viktiga frågor, inte minst när det gäller frågan om en EU-myndighet, finns dock skäl att ställa sig frågande till om kommissionens konsekvensanalys tillräckligt väl belyser konsekvenserna, och om rätt slutsatser dras. Det är också svårt att bedöma om konsekvensanalysen på alla områden resulterat i välavvägda lagförslag. Konsekvensanalysen skulle också med fördel kunnat inkludera alternativ där nuvarande materiella regler i större utsträckning behållits men där tillsyn och efterlevnad på olika sätt stärks.

Regeringen delar bedömningen att synergier mellan konkurrens, slutanvändares valmöjligheter och innovation leder till att tillgodose användarnas efterfrågan bättre. Regeringen instämmer också i att tillträdesbaserad konkurrens är och har varit en effektiv drivkraft för

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Allmänt

Regeringen välkomnar kommissionens förslag till moderniserad reglering av den elektroniska kommunikationssektorn och delar synen att förverkligandet av en digital inre marknad kan bidra till tillväxt och att skapa jobb i Europa. Regeringen delar också kommissionens syn att ökad harmonisering och förverkligandet av en inre marknad anpassad i synnerhet till en digital ekonomi är centralt för att bidra till tillväxt och sysselsättning i Europa. Regeringen välkomnar också kommissionens höga ambitionsnivå när det gäller att koppla upp EU:s invånare som ett övergripande tema för översynen av ramverket.

Den framtida regleringen behöver fokuseras på. Alla ska kunna dra nytta av digitaliseringen och det positiva sambandet mellan konkurrens och investeringar i tjänster, teknik och infrastruktur måste värnas. Nya tjänster över internet har stor potential att ytterligare förbättra för alla grupper i samhället och knyta EU-medborgarna närmare varandra. Det är viktigt att reglerna för elektroniska kommunikationer främjar innovation och utveckling av både nationella och gränsöverskridande tjänster. Sverige har även välkomnat nya regler inom roaming och s.k. nätneutralitet i förordningen för en digital inre marknad 2015, som inte omfattas av denna översyn av ramverket.

Preliminär svensk ståndpunkt i de särskilda delarna

Enhetlig tilldelning av radiospektrum och avgifter

Regeringen anser att det är viktigt att EU:s regler ger Sverige fortsatta möjligheter att möta svenska behov av tillgång till radiospektrum och skapa de förutsättningar som krävs för en fortsatt god utveckling på marknaden för trådlös kommunikation i Sverige.

Det kan vara lämpligt att beslut om mål för exempelvis tillgänglighet till mobilt bredband harmoniseras på EU-nivå. Själva genomförandet bör emellertid beslutas nationellt för att kunna beakta relevanta nationella aspekter. Det är även viktigt att medlemsstaterna får möjlighet att möta behov och ta hänsyn till faktorer inom områden som ligger utanför EU:s

Säkerhet och integritet

Regeringen kan på ett övergripande plan preliminärt ställa sig bakom de föreslagna ändringarna. Till exempel behöver en anpassning av reglernas omfattning göras med hänsyn till att traditionella kommunikationstjänster i allt större utsträckning ersätts av tjänster som tillhandahålls över internet.

Nät

Regeringen ställer sig allmänt positiv till förändringar i accessnätets regleringen. Det är viktigt att främja utbyggnaden av nät med högkapacitet. Samtidigt ska det noteras att utbyggnadstakten sker olika snabbt i medlemsstaterna. Regeringen ställer sig generellt positiv till förslag som leder till sänkta administrativa kostnader för regleringsmyndigheten och operatörer samtidigt som förutsättningarna för att skapa stabila marknadsförutsättningar ökar. Det är viktigt att regleringsmyndigheten ges de verktyg som behövs för att kunna ålägga ändamålsenliga skyldigheter anpassade efter utvecklingen.

Nummeroberoende kommunikationstjänster

Generellt bör inte ramverkets tillämpningsområde utvidgas om detta inte tydligt behövs för att uppnå ramverkets politiska mål. Hittills har inte regeringen sett tydliga bevis som motiverar en utvidgning av hela regleringen till kommunikationstjänster som inte använder sig av telefonnummer (t.ex. Messenger eller WhatsApp). Däremot kan det finnas delar som bör omfatta även dessa tjänster såsom bl.a. larmtjänster. Regeringen stödjer även att alla kommunikationstjänster som använder sig av telefonnummer omfattas av samma regler.

Samhällsomfattande tjänster

Regeringen ställer sig positiv till att regelverket för samhällsomfattande tjänster uppdateras och förenklas. Medlemsstaterna bör även fortsatt ha möjlighet att sätta nationella mål och ha stor nationell flexibilitet eftersom förhållande mellan medlemsstaterna skiljer sig avsevärt åt, bl.a. avseende bredband.

Telefonnummer

Regeringen ser som utgångspunkt positivt på att skyldigheten för operatörer att tillhandahålla tillgång till larmnumret 112 utökas till att även omfatta nummerbaserade kommunikationstjänster mellan personer, t.ex. Skype och Viber.

Skydd av slutanvändare

Regeringen välkomnar att skyddet av slutanvändare uppdateras och anpassas till den tekniska utveckling som ägt rum. Regeringen anser att det är positivt med en ökad fullharmonisering då det stärker EU:s inre digitala marknad och innebär en högre skyddsnivå för slutanvändare i hela EU.

Ny EU-myndighet

Det är positivt att området för Berec:s agerande utökas till att omfatta användning av harmoniserat radiospektrum. Likaså är det positivt för utvecklingen att Berec föreslås få bredare mål. Regeringen kan i nuläget inte ta ställning till om Berec bör ges status av EU-myndighet, utan behöver ytterligare underlag för att kunna avgöra frågan.

Regeringen anser inte att det är nödvändigt för Berec att fatta bindande beslut i fråga om transnationella marknader. När det gäller frågan om vilka övriga områden som ingår i det aktuella förslaget där Berec skulle kunna behöva fatta bindande beslut behövs ytterligare analys.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Förslagen har ännu bara mycket översiktligt kommenterats av medlemsstaterna i samband med kommissionens presentation av dess innehåll i telekområdsarbetsgruppen den 22 september 2016. Samtliga medlemsstater som då tog till orda var positiva till huvuddragen i förslagen

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte tillkännagivit någon ståndpunkt angående förslagen.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget är remitterat. Sista svarsdatum är den 17 oktober 2016. Remissinstansernas ståndpunkter är därför ännu inte kända.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Förslaget grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). Detta motiveras av förslagets syfte, som är att förverkliga den inre marknaden för elektronisk kommunikation och se till att den fungerar.

Beslut om att anta direktivet fattas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294 EUF. Detta innebär att rådet och Europaparlamentet gemensamt antar direktivet. Beslut fattas med kvalificerad majoritet i rådet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen

Kommissionen anger att då förslaget innebär en översyn av det befintliga regelverket, fokuserar subsidiaritsanalysen på det nya målet *överallt närvarande och obegränsad uppkoppling*, harmonisering av kompetensen hos de nationella regleringsmyndigheterna, harmonisering av spektrumrelaterade frågor och ändrade regler om tjänster. Frånvaron av en överallt närvarande, mycket hög anslutningskapacitet innebär att den inre marknaden enligt kommissionen inte kan dra nytta av en betydande del av sitt humankapital. Detta försämrar, enligt kommissionen, såväl den territoriella sammanhållningen som företags förutsättningar att bedriva effektiv produktion och erbjuda innovativa och konkurrenskraftiga tjänster. Regeringen delar kommissionens bedömning i denna övergripande del. Som helhet taget bedömer regeringen att förslagen är i linje med subsidiaritetsprincipen. Regeringen har dock när det gäller ett par enskilda delförslag invändningar ur ett subsidiaritetsperspektiv.

Uppkoppling

Regeringen delar kommissionens bedömning att tillträdesregleringen och frågor om uppkoppling för alla bör fortsätta att samordnas på EU-nivå.

Harmonisering av radiospektrum

Kommissionen konstaterar att radiospektrum är en knapp resurs som tillhör medlemsstaterna, vars förvaltning och fördelning måste anpassas till nationella särdrag och behov. Samtidigt finns det enligt kommissionen ett behov av en mer konvergent och konsekvent EU-reglering för inträde på marknaden för att undanröja hinder på grund av otillbörliga skillnader i villkor för tilldelning av individuella nyttjanderätter. Konsekventa regler på

EU-nivå är enligt kommissionen nödvändiga bl.a. för att göra det möjligt för leverantörer att utöka sina tjänster till andra medlemsstater, för att skapa en tillräckligt storskalig marknad, och för att främja ledarskap, bl.a. inom 5G. Behov av mer konsekvent reglering behövs också enligt kommissionen för att ge länder som släpar efter möjlighet att komma ikapp och delta i ”DSM”, och för att alla användare av radiospektrum ska behandlas på ett enhetligt sätt i hela unionen.

Regeringen delar kommissionens målbild att aktörer som använder sig av eller tillhandahåller trådlösa elektroniska kommunikationstjänster ska kunna dra nytta av en digital inre marknad. Det kan finnas utrymme för ytterligare samordning, t.ex. genom ett nytt instrument för spridning av erfarenheter och för att undvika beslut i medlemsstater som går emot etablerade gemensamma principer för radiospektrumförvaltningen och den inre marknaden. Mot bakgrund av de behov medlemsstaterna har att själva förfoga över sina radiospektrumresurser för att på bästa möjliga sätt uppnå politiska mål som uppkoppling och konkurrens motsätter sig regeringen att någon ytterligare formell kompetens överförs till EU-nivå.

Tjänster

Regeringen delar kommissionens bedömning att skyddet för slutanvändare när det gäller elektroniska kommunikationstjänster bör fortsätta att samordnas på EU-nivå.

Förslag till ny EU-myndighet

Kommissionen menar att förstärkta befogenheter för Berec på området för förhandsreglering kan öka rättssäkerheten och bidra till en mer konsekvent och enhetlig reglering. Därigenom undanröjs de konstaterade inkonsekvenser i tillämpningen av det nuvarande regelverket, brister i den nuvarande institutionella strukturen samt inkonsekvenser i ansvarsfördelningen mellan medlemsstaterna, de nationella regleringsmyndigheterna och kommissionen som bidragit till fragmenteringen.

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning att en funktion motsvarande Berec behövs och bäst uppnås genom åtgärder på unionsnivå. Även att utöka Berecs uppgifter överensstämmer med ett sådant mandat.

Proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget innebär riktade justeringar av nuvarande regelverk för att svara på ändrade tekniska och marknadsmässiga förhållanden och i synnerhet för att på unionsnivå ta itu med behovet av tillgänglighet och utbrett utnyttjande av högkapacitetsnät som grund för en fullt fungerande digital inre marknad.

När det gäller radiospektrum anger kommissionen att förslagen, där behörigheten är delad mellan kommissionen och medlemsstaterna ger en övergripande ram för enhetlig spektrumhantering över hela EU medan medlemsstaterna har nödvändig frihet att genomföra och tillämpa de regler utifrån nationella förhållanden. På grund av de viktiga gränsöverskridande konsekvenserna av radiospektrumhantering och dess vittgående konsekvenser för uppkoppling på den inre marknaden är enligt kommissionen viss samordning på unionsnivå nödvändig. Regeringen har inget att invända mot detta.

Enligt kommissionen möjliggör den horisontella omarbetningen av fyra befintliga direktiv till ett enda direktiv en möjlighet att anpassa strukturen till en ny marknadsverklighet, där tillhandahållande av kommunikationstjänster inte längre nödvändigtvis är knutna till tillhandahållandet av ett nät. Regleringen förenklas också och görs mer konsekvent och tillgänglig. Regeringen instämmer i detta och ställer sig positiv till att slå ihop fyra av de nuvarande direktiven till en enda rättsakt.

När det gäller Berec instämmer regeringen i kommissionens bedömning att en funktion motsvarande Berec fortsatt behövs och att Berecs uppgifter kan utökas.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandling i rådsarbetsgruppen för telekom och informationssamhället (presentation av förslaget) skedde den 22 september. Förslaget kommer att behandlas vid teleministerrådet den 2 december 2016. Kommissionen har uttalat att ambitionen är att förslaget ska vara antaget av rådet och Europaparlamentet senast i slutet av 2017.

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) inom Europaparlamentet kommer ha huvudansvar. Utskottet för inre marknaden och konsumentskydd (IMCO) kommer att ha ansvar för vissa delar.

4.2 Fackuttryck/termer

Berec – Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

DSM - Digital inre marknad.

SMP - företag med betydande inflytande.